

مقدمه:

پیشرفت‌های سریع و روزافزون علوم، خصوصاً علوم پزشکی و تغییر و تحولات مستمر در اقدامات پیشگیری تا نوتوانی بیماران، نیاز به بازنگری در اهداف غائی تعلیم و تربیت بخصوص آموزش پزشکی را به شدت مطرح ساخته است. آینده ایران نیازمند افرادی است که بتوانند بصورت خلاقانه و گروهی به حل مسائل کشور بپردازند. رسالت دانشگاه‌های کشور برای شناسایی، هدایت و پرورش استعداد‌های علمی دانشجویان بر کسی پوشیده نیست. به علاوه، دانشگاه‌های علوم پزشکی به عنوان متولیان سلامت جامعه، نقش مضاعفی را در توسعه پایدار بر عهده دارند؛ از یک طرف بایستی نیروی انسانی و دانش مورد نیاز در بخش سلامت را تولید کنند و از طرف دیگر، مدیران شایسته‌ای را برای رهبری نظام سلامت و همسو سازی حرکتها و تصمیم گیری‌های این نظام با جهت گیری کلی توسعه در کشور عرضه نمایند. متاسفانه دانشگاه‌های علوم پزشکی برنامه‌ای برای پرورش مهارت حل مساله و کار تیمی در نظام سلامت ندارند. در واقع روش آموزش سنتی در دانشگاهها در بیشتر مواقع مخلوطی از اطلاعات و مفاهیم را به دانشجویان ارائه می‌دهد، اما آنان را در تجزیه و تحلیل، اولویت بندی و سازماندهی دانش نوظهور که لازمه تفکر انتقادی بوده و منجر به یادگیری موثر و با معنی خواهد گشت، به حال خود می‌گذارد.

یکی از روشهای رفع این نقیصه طراحی مسابقه‌ای کشوری است که مهارت حل مساله بصورت تیمی جزء ارزشهای آن باشد. در مورد تاثیر المپیادهای علمی بر افزایش مهارتهای دانش آموزان شرکت کننده در آنها مطالعات مختلفی انجام شده است. مطالعه‌ای در هلند در مورد تاثیر المپیاد ریاضی در شکوفایی استعداد ریاضی دانش آموزان، نشان داد که المپیادها در تحصیلات دانشگاهی خود موفق بوده اند و مقالات و کتابهایی در زمینه ریاضی چاپ کرده اند. المپیاد همچنین باعث افزایش اعتماد به نفس آنان شده بود و به انتخاب شغل آینده‌شان کمک کرده بود. این امر نشان می‌دهد که شرکت در مسابقات علمی می‌تواند به رشد فردی و حرفه‌ای فرد کمک کند.

ایده اولیه برگزاری این مسابقه علمی در سال ۱۳۷۹ در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان مطرح گردید. از حدود سال ۱۳۸۵ اقدامات اولیه برای طراحی آن شروع شد و تاکنون جلسات متعدد هم اندیشی با حضور استادان، کارشناسان و دانشجویان حائز رتبه در المپیادهای دانش آموزی برگزار شده است. با توجه به تفاهم به وجود آمده در میان اکثر دانشگاهها و مسوولان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مبنی بر لزوم تقویت قدرت تفکر و استدلال بین دانشجویان علوم پزشکی، هم اکنون بستر مناسبی برای برگزاری این المپیاد فراهم آمده است.

اهداف برگزاری المپیاد

اگرچه برگزاری المپیاد به صورت بالقوه می‌تواند شکافهای متعددی از نظام آموزش علوم پزشکی را ترمیم نماید، ولی اهداف مشخص زیر برای آن متصور است:

۱. تلاش در جهت جنبش نرم افزاری و رسیدن به چشم انداز ۲۰ ساله

۲. شناسایی افراد مستعد علمی

۳. ترغیب و تشویق افراد مستعد علمی

۴. جهت دهی به فعالیتهای علمی فوق برنامه

۵. ایجاد روحیه و نشاط علمی

۶. تبادل فرهنگی بین دانشگاهی

ارزشهای حاکم بر المپیاد

در المپیاد دانشجویی تیمها از رشته‌های مختلف علوم پزشکی از دانشگاههای علوم پزشکی سراسر کشور در جوی صمیمی و هیجان انگیز بصورت خلاقانه به حل مسائلی می‌پردازند که می‌تواند به پیشرفت نظام سلامت کشور و یا علوم پزشکی در جهان کمک کند. بنابراین ارزشهای زیر در طراحی و اجرای المپیاد حاکم خواهد بود:

۱. توجه به تفکر خلاق و انتقادی

۲. توجه به اهداف نظام سلامت

۳. تشویق کار تیمی

۴. تشویق فعالیتهای بین رشته‌ای

۵. ایجاد یک محیط شاد رقابتی

۶. قدرشناسی از عالمان و توجه به فرهنگ اسلامی